

FISKIMENN!

— Minnst til at greiða atkvøðu áðrenn lagt verður frá landi!

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐRALAG

NR. 59.

LEYGARDAGIN
15. SEPTEMBER 1962

35. ÁRG.

Tordi IKKI at samarbeiða við DANIR

SO FÁTEKSLIGT VAR FÓLKAFLOKKS LANDSTYRIÐ, AT HÁKUN DJURHUUS NÚ NOYÐIST AT KROYSTA SEG AT FÁA LUT Í TI, SUM VERULIGA VAR SKAPT UNÐAN HONUM

Fólkaflokkurin sat, sum øll vita, sum í helheimi, tá ið hann hevði meirlutan í landsstýrinum. Hann hevði — fyri at sleppa í landsstýrið — lovað sambandinum nationalt og stjórnlaga status quo, tað er, at alt skuldi verða óbroytt.

Hann kundi á sær, at hetta lyfti, henda stóða drap hann sum sjálfstýrisflokk, og fyri líkasum at spæla »rolluna«, at hann kortini var eingin upp-gávukona hjá sambandinum og danskinum, royndi hann at sýna, at hann hvørki plánlegði ella samarbeiði við danir og Danmark. Hann var, sum áður ofta tikið til, sligin av reðslu fyri at geva tjóðveldisflokkinum nakað prógv fyri, at hann var »danstrællur«, sum hevði avreitt sína sjálfstýris- og loysingarhugsjón.

Hetta bar við sær, at hann

veruliga kom at spæla tað mest »passiva« rolluna, sum nakar stjórnarflokkur nakran tíð hevur spælt: ikki kundi hann røra ein fingur sum sjálfstýrisflokkur og sum samarbeiðisflokkur við sambandinum og donum tordi hann ikki at sýna liv í sær.

Í tráð við hesa stóða flokksins vistu vit á, at fólkaflokkurin veruliga ikki hevði verið við til nakað »positiva« arbeiði saman við donum uttan av eiti sum t. d. at sita í eini nevnd ella vera til steðis í kraft av teirri parlamentarisku stóðu og umboðannarstyrki, hann átti. Hann hevði so ið hvussu er ikki verið við til at fostrað tankan um realkreditstovnin. Vit vistu á, nær og hvussu tankin um eitt finansieringsinstitut var komin fram, at tað var hent longu áðrenn nakað fólka

flokks landastýri var vorðið til. Men hann hevði tó havt høvi at vera í landsstýrinum og í nevndum, tá ið marshallpeningsfíðin var úti og realkreditstovnin sum planlagt skuldi »førast út í lívið«.

Nú roynir Hákun Djurhuus í tvinnum greinum við risa-yvirskriftum at prógva, at hann tó eigur eitt sindur av æruni fyri realkreditinstituttið og visir á, at hann var í nevnd saman við Kampmann og øðrum góðum moræum, sum við (Framhald á 4. síðu)

Einki norskt skip

Norska reiðarafelagið sigur, at ikki hevur verið flutt »strategisk« góðs til Kuba av norskum skipum. Norsk skip hava 15 ferðir verið í kubanskari havn, síðan 1. juli, men hava bert flutt stykkjagóðs og olju til Kuba; og tað, tey hava flutt frá Kuba, er sukur.

Úr Ungarn

4 dreingir doyðu og 2 særðust í Ungarn, tá ein granat frá seiasta heimsbardaga brast. —

Miseydnaðar russiskar royndir

Á eini eftirlitsstøð hjá amerikansku loftverjunum á turkiskum øki eru regisreraðar ið hvussu er 5 miseydnaðar russiskar royndir at senda rúmдарfør ella rakettir við elektroniskum tólum móti Venus og Mars, verður sagt úr Turkalandi.

NATO-støðin

Tað verður so nógv skrivað og talað um, hvør ið hevur loyvt byggingina av radarstöðini á Samfelli, og sjálvsagt verður roynt at skumpa hetta yvir á P. M. Dam, sum so mannt annað.

Eg skal ikki her koma inn á, um henda støð er gagnlig ella ikki, heldur ikki um tað er gott ella ringt, at hon er komin; men eg skal loyva mær at minna á, at harra Kj. Mohr sum býráðsformaður í Havn var hin fyrsti, ið gjørdi sáttmála við eina deild av NATO — marinustøðina, og harvið gav NATO fótafesti á hesum kløttum.

Fólkaflokks-sambands landsstýri gjørdi sáttmála við NATO um at lata el-streym til radarstöðina. Tað er tí innlýsendi, at teir fyrst hava gingið inn fyri at har skuldi verða ein støð.

JAVNAÐARFÓLK í Suðurstreymoy! Minnst til fundin í Losjuni mánakvöldið 17. sept. kl. 8

Norskt FLOGFAR í Føroyum

Flogfarið hjá Bjørnum Fly, sum kom til Føroya fyrradagin, fer avstað aftur í dag. Stensvold prokuristur í felagnum sigur, at flogvøllurin í Vágum er nógv betri, enn teir høvdu roknað við. Teir hava havt fyri spurning hjá loftferðslustjórnini

í København um loyvi at nýta flogvøllin til charterflugving. Norska felagið hevur í samband við ferðina havt samráðing við landsstýrið um flugvumøguleikar. Eisini eru kanningar gjørdar við at nýta vatnflúgarar, men eftir at teir nú hava sæð flogvøllin, siga teir, at tað er einki at ivast í at nýta hann til vanlig smá flogfær, sum taka 7 ella 9 ferðafólk og nakað av góðsi.

Kríggs-brotsmenn

Vesturtýska politiið hevur handtikið 4 menn, sum vóru í SS undir seinasta heimsbardaga og teir verða skuldsettir fyri at hava verið við til at dripið fleiri miljónir jødar í Sovjet-sambandinum. Tveir teirra hava seinastu árin starvast í vesturtýska politinum.

Ráðharra-fundur í Oslo

Norski forsætisráðharrin, Einar Gerhardsen hevur boðið luttøku norðurlandsku forsætisráðharrunum og formannskapinum í norðrøna ráðnum til Oslo 13. og 14. november at halda eina vanligu felagsfundin at leggja til rættis komandi setuna hjá norðrøna ráðnum, sum verður 16. februar og er 11. í ræðslu.

Morðroyndin á de Gaulle

Franska politiið hevur nú handtikið 6 av teim 12 monnum, sum royndu at gera tað av við de Gaulle, forseta, herfyri.

5 teirra vórðu handtiknir í síðstu viku, og hin 6 varð handtikin í Marseille fyrradagin, og segði hann fyri politinum, at hann var ein av teim fyrstu, ið skjeyt eftir forsetabilinum, tá hann var á veg úr París til eina floghavn.

BRÚDLEYP

Í dag giftast í Havnar kirkju Anna Elisa Poulsen, Øravik, og Hans Torgaard, radiohandlari, Tórshavn.

Tjóðveldið og inn- og útløgur fiskivinnunar

Tingið skal økja um útreiðslur lönjavnaðargrunnsins við slakum 4 miljónum til frama fyri fiskimannin.

Hetta skal grunnurin gera, hóast hann hevur í minna lagi av inntøkum at rinda tær útreiðslur, ið hann er bundin til frammanundan.

Tjóðveldið hevur kortini einki uppskot um nýggjar inntøkur til grunn skipsfiskimanna. Samstundis sum hetta stóra krav verður sett til grunnin at gjalda av ongun, mælir tjóðveldisflokkurin á tingi, í blaðið og í pjesu til at lækka rentuna (onga makt til tess!) at lækka tryggingargjöldini (tey eiga at vera hildin so lág sum tryggingin, ið er ein sínamilum trygging, kann firsvara) at avtaka útlutningsgjöldini, sum nú fara í lönjavnargrunnin til fiskimannin, men sum reiðararnir gjalda, at avtaka toll, ið verður nýttur til studningsløn og økjan um studning til lönjavnargrunn fiskimanna. at seta landshandil, sum tjóðveldismaðurin Jóhan Simonsen sigur skal tjena miljónir av penningi at gjalda tingins rakstrar útreiðslur istaðin fyri beinleiðis skattin og tollin.

Hvar er tann skilamaður í Føroyum, sum kann átaka sær

at greiða hesa flokju, henda vavgreyt tjóðveldisins og finna hopi í honum?

Apropos landshandilin.

Sum kunnugt greiddu tjóðveldismenn á sinni atkvøðu fyri avtøku av landshandlinum tí hann skuldi vera eitt sosialistiskt reiður.

Nú sigur tjóðveldismaður, at flokkurin hevur setan av landshandli á skránni sum eitt eiti, tí teir halda seg vita, at felagsmarknaðarlondini ikki loyva landshandil.

Men her rokna teir skeivt. Innan fyri tey 6 londini er hóp-in av landshandli.

Vón brendi og søkk Eldur kom í skipið á sildaøkinum — Sakk meðan „Brestir“ sleipaði

Stutt eftir middag hósadagin komu boð um at eldur var komin í m.s. »Vón« úti á sildaøkinum.

Eldurin var í maskinrúminum og kyknaði so mikið at maskinngin fór í bátalmar av ótta fyri spreinging.

Tað var skjótt, at fleiri skip komu til, eitt skifti 15 í tali, manningin fór fyrst umboð á »Pállsdrang«, men var seint tikið umboð á »Brest«, sum síðan royndi at slökkja, hóast hetta eydnafist ikki.

Á miðnætt hós kvöldið kom Niels Ebbesen, ið var á veg til Danmarkar, hann royndi eisini at slökkja eitt skifti, men tað eydnaðist heldur ikki.

Meðan »Vón« so varð sleipað móti landi varð eldurin aftur

vakandi um 4—5 tíðina friggjamorgunin og tá var vónleyst at fáa bast eldinum.

So um 10 tíðina sakk »Vón« knappliga, so knappliga at stundir ikki vóru at kappast endan frá »Brest«, men hann slitnaði.

»Vón« var bygd á skipasmíðini í Havn í 1939 og var fyrsta bygda skipið í Havn, treskip, eik og bók. Skipið átti nú 23. Rundingur og varð ta tryggjað í pf. Trygd fyri kr. 350.000. — meðan útgerðin og veiðan varð tryggjað fyri 125.000. — og maskin-skapsgignirnar vóru tryggjaðar fyri 26.000 kr.

Skipið hevði um 600 tunnur av sild, nú tað sakk.